

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
11 november 2025

Agendapunt

Nummer
25int03745

Onderwerp
Belastingverordeningen 2026 gemeente Borne

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Het voorstel voor de jaarlijkse gemeentelijke belastingverordeningen voor 2026, opgesteld in samenwerking met GBTwente, legt de basis voor gemeentelijke inkomsten uit belastingen en heffingen. De uitgangspunten, zoals vastgesteld in de Kadernota 2026, omvatten onder andere een beperkte stijging van de totale woonlasten en de OZB voor niet-woningen met maximaal de inflatie, heffingen gerelateerd aan te verwachten uitgaven, en een ontwikkeling van leges en overige heffingen conform de kadernota.

De totale gemeentelijke woonlasten (het totaal van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning) stijgt met 3,9% ten opzichte van 2025. Dit is 1% lager dan de inflatie van 4,9%. We kijken hiermee in het voordeel van de inwoner af van de afgelopen jaren gevolgde lijn.

1 Inleiding

Het voorstel voor de jaarlijkse gemeentelijke belastingverordeningen voor 2026, opgesteld in samenwerking met GBTwente, legt de basis voor inkomsten uit belastingen en heffingen. De volgende uitgangspunten, zoals vastgesteld in de kadernota 2026 worden hierbij gehanteerd:

1. De totale woonlasten (het totaal van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning) zullen in 2026 met maximaal de inflatie stijgen.
2. De OZB voor niet-woningen zal in 2026 met maximaal de inflatie (4,9%) stijgen.
3. Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing geldt dat de hoogte van deze heffingen gerelateerd is aan de te verwachten uitgaven (gesloten systeem).
4. Leges en overige heffingen zullen zich ontwikkelen conform hetgeen is opgenomen in de kadernota, met niet meer dan maximaal de inflatie voor 2026. Daarnaast zijn er enkele door de gemeenteraad geaccordeerde ombuigingen die direct effect hebben op de hoogte van diverse leges. Deze zijn verwerkt.

2 Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is dat in 2026 een wettelijke grondslag bestaat om belastingen, heffingen, leges en rechten te heffen, zoals geregeld in de Gemeentewet.

3 Argumenten

1. De totale woonlasten stijgen met maximaal de inflatie

Uitgangspunt in de kadernota 2026-2029 en in de programmabegroting 2026-2029 is dat de totale woonlasten (het totaal van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning) in 2026 met maximaal de inflatie stijgen. De woonlastenontwikkeling voor een gemiddeld Borne huishouden met een koopwoning tussen 2025 en 2026 is als volgt:

Woonlasten	2025	2026	Mutatie €	Mutatie %
Rioolheffing	€ 228,84	€ 202,01	- € 26,83	-11,7%
Afvalstoffenheffing ¹	€ 241,26	€ 281,12	€ 39,86	16,5%
OZB	€ 543,91	€ 570,40	€ 26,49	4,9%
Totaal	€ 1.014,01	€ 1.053,53	€ 39,52	3,9%

De totale woonlasten (het totaal van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning) stijgt met 3,9% ten opzichte van 2025. Dit is 1% lager dan de inflatie van 4,9%. We kijken hiermee af van de afgelopen jaren gevolgde lijn.

1.1 Rioolheffing

In 2021 heeft de gemeenteraad het watertakenplan goedgekeurd, waarin de rioolheffing tot 2065 is doorgerekend op een 100%-kostendeckende basis. Dit watertakenplan gaat uit van 90% direct afboeken (ten laste van voorziening riool) en 10% te activeren voor de investeringen in de periode 2022-2026. Hier is met de vaststelling van het IBOR door de gemeenteraad in het voorjaar van 2025 vanaf gestapt. Op basis daarvan worden investeringen in het riool nu voor 100% geactiveerd en conform IBOR over 60 jaar afgeschreven.

Op basis van het principe van 100% kostendeckendheid kan het tarief van rioolheffing per 2026 worden verlaagd tot € 202,01. Ten opzichte van 2025 is dit een verlaging van € 26,83. Er wordt bij het opstellen van het rioolprogramma in 2026 doorgerekend hoe het tarief er in de komende jaren uit gaat zien.

Rioolheffing	2025	2026	Mutatie €	Mutatie %
Vast tarief ≤ 500m3	€ 228,84	€ 202,01	- € 26,83	-11,7%
Aanvullend per 500 m3 of gedeelte hiervan	€ 228,84	€ 202,01	- € 26,83	-11,7%

1.2 Riolaanleg- en aansluitrecht

In de verordening riolaanleg- en aansluitrecht worden de kosten geregeld voor het aanleggen van een nieuwe aansluiting op de gemeentelijke riolering en het eenmalige aansluitrecht dat hiervoor betaald moet worden. Het tarief hiervoor is als volgt:

Riolaanleg- en aansluitrecht	2025	2026	Mutatie €	Mutatie %
Riolaanleg- en aansluitrecht	€ 1.279	€ 1.341	€ 62	4,9%

¹ Dit gemiddelde tarief is gebaseerd op de tarieven (vast en flexibel) maal het aantal aanbiedingen vanuit 2024 gedeeld door het aantal objecten dat wordt aangeslagen voor het vaste tarief.

1.3. Afvalstoffenheffing

Voor de bepaling van de tarieven geldt dat er recht wordt gedaan aan het principe 'de vervuiler' (aanbieder van restafval) betaalt, waarbij het de wens is om de hoeveelheid afval per inwoner terug te dringen. Het gemiddelde tarief voor 2025 voor afvalstoffenheffing was € 241,26. Dit tarief was niet kostendekkend.

In 2025 mogen we de bestemmingsreserve voor de leges afvalstoffenheffing omzetten in een voorziening. Er wordt hierdoor € 578.000 in de voorziening gestort. Dit is meer dan de benodigde € 400.000. Daarom doen we een eenmalige tariefkorting van € 99.000. Zonder deze korting waren de tarieven voor 2026 hoger geweest. De tarieven in 2026 zijn als volgt:

Afvalstoffenheffing	2025	2026	Mutatie €	Mutatie %
Vast tarief	€ 165,00	€ 192,26	€ 27,26	16,5%
Container 240l huishoudelijk	€ 12,60	€ 14,68	€ 2,08	16,5%
Container 140l huishoudelijk	€ 7,32	€ 8,53	€ 1,21	16,5%
Verzamelcontainer	€ 1,68	€ 1,96	€ 0,28	16,7%*

**Door afronding wijkt dit percentage af van de overige mutaties*

Daarnaast zijn de tarieven zijn voor de milieupas, containerwisseling en voorrijkosten door Twente Milieu uniform en kostendekkend gemaakt voor alle gemeenten. Deze bedragen zijn verwerkt in de verordening.

1.4 OZB ontwikkeling 2025

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken waarderen we jaarlijks alle onroerende zaken die gelegen zijn binnen gemeente Borne. Voor het belastingjaar 2026 geldt dat de aanslagen onroerende-zaakbelastingen (ozb) worden opgelegd met als maatstaf de waarde in het economisch verkeer van een onroerende zaak op peildatum 1 januari 2025.

De onroerende-zaakbelastingen worden berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Bij de berekening van de tarieven OZB wordt ook rekening gehouden met deze waardeontwikkeling naar waardepeildatum 1 januari 2025. Als woningwaardes stijgen en de uitgaven van de gemeente hetzelfde blijven, dan gaat het OZB-tarief omlaag. Andersom, als woningwaardes dalen en de algemene uitgaven voor voorzieningen blijven gelijk dan gaat het OZB-tarief omhoog. We passen de index van 4,9% op de opbrengst toe. Daarna worden de tarieven berekend rekening houdend met de woningwaardes en areaaluitbreiding, zie onderstaande tabel:

OZB	Percentage 2025	Percentage 2026
Eigenarenbelasting woning	0,1362%	0,1299%
Eigenarenbelasting niet -woning	0,4383%	0,4686%
Gebruikersbelasting	0,3307%	0,3496%
Totaal		

1.5 Tegemoetkoming onvermijdbaar medisch afval

Een tegemoetkoming voor onvermijdbaar medisch afval is een financiële vergoeding aan inwoners met veel medisch afval, zoals stoma- of incontinentiemateriaal, om de kosten voor afvalverwijdering te beperken. Borne is één van de weinige gemeenten in Nederland die deze regeling biedt. GBTwente verwerkt dit al jaren voor ons. Er is geen wettelijke grondslag voor het uitvoeren van dit proces, enerzijds niet vanuit de fiscale

wetgeving, maar ook niet vanuit de AVG. Daarmee wordt het proces van tegemoetkoming medisch afval als onrechtmatig bestempeld. Door het vaststellen van de verordening door de gemeenteraad van Borne, is er vanaf 2026 geen sprake meer van een onrechtmatigheid. Hierdoor wordt deze verordening met terugwerkende kracht (in het voordeel van de inwoner) vastgesteld vanaf 1-1-2025.

1.6 Reclamebelasting

Conform afgelopen jaren wordt reclamebelasting betaald voor uitingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg.

1.7 Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een belasting voor eigenaren van accommodaties zoals hotels, campings, pensions, bed & breakfasts of Airbnb's. De toeristenbelasting wordt verhoogd met de correctie voor inflatie van 4,9%. Verrekening van toeristenbelasting vindt achteraf plaats

1.8. Legesverordening

In afwijking van voorgaande jaren zijn voor reisdocumenten en rijbewijzen de tarieven in de legesverordening opgenomen. Gemeente Borne hanteert het door het Rijk aangegeven maximumtarief. Op dit moment zijn deze tarieven voor 2026 nog niet bekend. Dit betekent dat de maximumtarieven over 2025 in de verordening staan. Het college van burgemeester en wethouders is conform artikel 10 van de legesverordening bevoegd tot het wijzigen van de verordening als gevolg van rijksregelgeving. Dit betekent dat zodra de tarieven over 2026 bekend zijn de verordening hierop wordt aangepast.

In bouwsteen A.29 Leges Bouwen en Wonen is opgenomen dat onderzoek naar kostendekkende tarieven voor leges en bouwen loopt en dat bekeken wordt of de juiste kosten wel aan de leges toegeschreven worden. Dit betreft een complex van maatregelen waarbij verdere verdieping nog moet worden uitgewerkt, maar waarbij de tarieven in deze verordening al wel gebaseerd zijn op een nieuwe en betere kostenonderbouwing.

Ten aanzien van de milieuleges 2026 is er door alle deelnemende gemeenten van Omgevingsdienst Twente (ODT) voorgesteld om voor alle gemeenten dezelfde heffingsgrondslagen en tarieven toe te passen voor 2026 en verder. Dit is beschreven in bouwsteen A.42 en verwerkt in de begroting.

Met de komst van de Omgevingswet mag de gemeente weer leges heffen over milieubelastende activiteiten. Voor de paas- en vreugdevuren waarvoor een vergunning wordt verleend is een afwijking van de regel opgenomen in de legesverordening waardoor hier een vrijstelling voor wordt verleend.

In de legesverordening is een extra staffel aangebracht in relatie tot het kappen van bomen (art. 214). Bij het opstellen van deze staffel is gelet op betaalbaarheid en het creëren van een (financiële) drempel voor het kappen van bomen.

Tot slot zijn de percentages die de aanvrager van een omgevingsvergunning terugkrijgt als gevolg van intrekking van de aanvraag verlaagd.

1.9 Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruik van standplaatsen tijdens markten. De marktgelden worden met de correctie voor inflatie van 4,9% verhoogd.

1.10 Begraafrechten

Begraafrechten zijn kosten voor het gebruik van een graf en onderhoud op een gemeentelijke begraafplaats, en dekken de kosten voor begraven, urnen bijzetten of as verstrooiing. Ook de begraafrechten worden met de correctie inflatie van 4,9% verhoogd.

1.11 Tarieven sport 2026

De tarieven voor sport stijgen in 2026 met de correctie voor inflatie van 4,9%. Voor 't Wooldrik gelden de tarieven tot 1 augustus 2026. Afhankelijk van de exploitatie van sportcentrum Borne wordt in het tweede kwartaal van 2026 de tarieven opnieuw vastgesteld. Dit omdat de verhuurmogelijkheden verschillen van het oude complex. Gelet op de nieuwbouw van het sportcomplex stoppen we met het verhuren van verrijdbare tribunes.

1.12 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

De verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Borne 2026 is ten opzichte van 2025 niet gewijzigd.

4 Kanttekeningen

1.1. Niet vaststellen van verordeningen heeft maatschappelijke impact

Indien de verordeningen niet worden vastgesteld, zullen de verordeningen 2025 van kracht blijven. Hierdoor worden tarieven niet gewijzigd en dit kan leiden tot voor- en nadelen in de begroting. De tarieven van OZB zullen dan gelijk blijven terwijl de woningwaardes stijgen. Per saldo leidt dit er toe dat inwoners en bedrijven fors meer OZB gaan betalen in 2026. Aan de andere kant is het zo dat de tarieven dan minder kostendekkend worden en er mogelijk tekorten ontstaan in de programmabegroting.

1.2. Woonlastenontwikkeling is gemiddelde situatie

De woonlastenontwikkeling is gebaseerd op een meerpersoonshuishouden met eigen woning in Borne. Op individueel niveau kunnen de financiële effecten afwijken van de gemiddelde situatie.

1.3 Afval

Het basistarief en de aanbiedtarieven alleen inflatoir aanpassen leidt tot structurele tekorten waarbij de te innen heffingen lager zijn dan de totale lasten.

1.4 Sport

Er wordt volgend jaar mogelijk een nieuwe verordening vastgesteld met andere tarieven voor 2026. Dat kan zorgen voor onduidelijkheid bij degenen die de tarieven in rekening gebracht krijgen.

5 Kosten, baten en dekking

De opbrengsten zijn integraal meegenomen in de programmabegroting 2026-2029.

6 Vervolg na besluitvorming

Nadat de verordeningen zijn vastgesteld door de gemeenteraad worden deze openbaar gepubliceerd.

Bij de gecombineerde aanslag die GBTwente in februari 2026 stuurt, zal een flyer toegevoegd worden met een toelichting op de opgelegde aanslag en de mogelijkheden tot aantekenen van bezwaar hierop.

Voorstel

Aan de gemeenteraad wordt het volgende besluit voorgesteld:

1. De bijgevoegde verordeningen vast te stellen:
 - 1.1. Verordening rioolheffing gemeente Borne 2026;
 - 1.2. Verordening rioolaanleg- en aansluitrecht gemeente Borne 2026;
 - 1.3. Verordening afvalstoffenheffing gemeente Borne 2026;
 - 1.4. Verordening onroerendezaakbelastingen gemeente Borne 2026;
 - 1.5. Verordening tegemoetkoming onvermijdbaar medisch afval gemeente Borne 2025 en 2026;
 - 1.6. Verordening reclamebelasting gemeente Borne 2026;
 - 1.7. Verordening toeristenbelasting gemeente Borne 2026;
 - 1.8. Legesverordening gemeente Borne 2026;
 - 1.9. Verordening marktgelden gemeente Borne 2026;
 - 1.10. Verordening begraafrechten gemeente Borne 2026;
 - 1.11. Verordening tarieven sport gemeente Borne 2026.
 - 1.12. Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Borne 2026.

Bijlage(n)

1. 25in03980 Verordening rioolheffing gemeente Borne 2026;
2. 25int03981 Verordening rioolaanleg- en aansluitrecht gemeente Borne 2026;
3. 25int04671 Verordening afvalstoffenheffing gemeente Borne 2026;
4. 25int04837 Verordening onroerendezaakbelastingen gemeente Borne 2026
5. 25int03979 Verordening tegemoetkoming onvermijdbaar medisch afval gemeente Borne 2025 en 2026;
6. 25int04748 Verordening reclamebelasting gemeente Borne 2026:
 - 6.1. 25bij10176 Kaart reclamebelasting Borne 2026;
 - 6.2. 25bij10177 Kaart reclamebelasting Hertme 2026;
 - 6.3. 25bij10178 Kaart reclamebelasting Zenderen 2026.
7. 25int04673 Verordening toeristenbelasting gemeente Borne 2026;
8. 25int03982 Legesverordening gemeente Borne 2026;
9. 25int04670 Verordening marktgelden gemeente Borne 2026;
10. 25int03751 Verordening begraafrechten gemeente Borne 2026;
11. 25int03750 Verordening tarieven sport gemeente Borne 2026;
12. 25int03752 Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Borne 2026.

Borne, 30 september 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J. Meijerink

drs. J.H.R. Pierik